

Poseban način proizvodnje dezertnog vina od ove sorte u podrumu Srednje poljoprivredne škole u Poreču sastoji se u tome, da odmah kod normalnog previranja odnosno, u toku burnog vrenja dodaju određene količine ugušćenog mošta ili šećera u svrhu povećanja postotka alkohola. Količina ugušćenog mošta ili šećera kreće se oko 10 posto i ne dodaje se najedamput, da ne bi velike količine šećera nepovoljno utjecale na rad kvasca. U toku prerade na izdvojenoj pokožici u posebnom sudu vrši se ekstrakcija boje i mirisa sa alkoholom i vinom iste sorte i to sa 10 do 12 posto alkohola, a ostatak vina. Pokožica se moči u ovome 24 sata i nakon toga se izvrši presanje. Na taj način se dobije tzv. I. ekstrakt. On se posebno čuva. Isti postupak ponovi se još jedanput odmah nakon prvoga i tako se dobije II. ekstrakt. Drugi ekstrakt drži se odvojeno od prvoga. Nakon tihog vrenja izvrši se rezanje vina dodatkom I. i II. ekstrakta. Kada je to gotovo, onda se izvrši analiza vina na alkohol i šećer, te prema analizi, koliko je potrebno dodaje se alkohola i šećera do određene granice, a ta granica se kreće u visini 15-16 posto alkohola i 7-8 posto šećera uz 6 promil ukupnih kiselina. Time je proizvodnja dezertnog vina Muškata crvenog gotova.

Analiza Muškata crvenog vršena u laboratoriju poljopr. škole u Poreču (1955.)

1. specifična težina	1,024	6. hlapljive kiseline gr./l	0,93
2. alkohol gr./l	124,6	7. nehlapljive kiseline gr./l	5,51
vol./	15,79	8. pepeo	1,79
3. ukupan ekstrakt gr./l	119,9	9. PO 4	0,32
4. slador gr./l	7,70	10. pH.	3,00
5. ukupne kiseline gr./l	6,64	11. alkalitet pepela	14,43

Dezertno vino Muškata crveni, koje se proizvodi u podrumu polj. škole u Poreču ima rubin boju sa žučkastim refleksima, a miris alkoholičan i aromatičan.

Ing. V. ZIDARIĆ

Problem osposobljavanja poljoprivrednih kadrova

Korištenje postojećih i mogućih kapaciteta u poljoprivrednoj proizvodnji, kao i razvitak socijalističkih odnosa na selu, ne zavisi samo od materijalnih i novčanih sredstava, od mehanizacije i drugih sličnih elemenata, već od ljudi, od kadrova uopće od toga koliko će se postići na podizanju nivoa agrotehničke kulture, masovnog broja neposrednih proizvođača.

Usklađivanjem ovih bitnih faktora na osposobljavanju čovjeka u proces suvremene poljoprivredne proizvodnje, može se računati na punu korisnost i u primjeni predviđenih sredstava za poljoprivrednu proizvodnju.

Nemogućnost usklađivanja predviđenih suvremenijih sredstava u poljoprivrednoj proizvodnji izazvao je raskorak između ulaganja materijalno-tehničkih sredstava u odnosu na raspoloživi broj srednjih i viših poljoprivrednih stručnjaka i veoma niskog nivoa poljoprivredne kulture naših proizvođača.

U tome se baš i mogu naći razlozi za nerentabilnost, neracionalnost, pa ponekad i za neodgovorno rasipanje, pogotovo u poljoprivrednim organizacijama.

Miljarde godišnjeg gubitka u našoj poljoprivrednoj proizvodnji nastaju zbog nepoznavanja proizvodnog procesa sa strane našeg poljoprivrednika. Stoga treba uložiti više napora i sredstava u inače na prvi pogled dosta skupo, ali veoma unosno poljoprivredno školovanje.

Nepostojanje nekvalificiranih radnika, kao osnovnog nosioca poljoprivredne proizvodnje, također predstavlja jednu od najvećih kočnica u intenzifikaciji i racionalizaciji poljoprivredne proizvodnje robnog karaktera.

Uporedo sa zahtjevima suvremene proizvodnje treba nastojati da se i u obrazovanju odraslih uvede postepeno čak i uska specijalizacija u redovitoj nastavi kao i u priučavanju budućeg naraštaja — radnika u poljoprivredi. Metod obučavanja trebao bi da se postupno odvija od osnovnog pa do najvišeg stupnja, t. j. od običnog radnika — kvalificiranog, pa do visokokvalificiranog radnika.

Stoga, i sistem poljoprivrednog školovanja trebat će stalno usklađivati i dopunjavati prema postavkama nove i suvremenije organizacije tehničkog procesa u poljoprivrednoj proizvodnji.

Dosadašnje poljoprivredno znanje stiče se pretežno na primitivan način u procesu seljačke proizvodnje. Stoga nepotpuno priučavanje većine naših poljoprivrednih radnika radom u proizvodnji, trebat će postepeno ali sistematski preorijentirati redovnim školovanjem.

Predstojeća organizacija poljoprivredne proizvodnje, koja zahtjeva radikalniju primjenu nauke i tehnike, kao i savršeniju mehanizaciju u proizvodnji neminovno zahtjeva veću stručnost budućeg poljoprivrednog proizvođača.

Po svojem specijalnom zanimanju, u skoroj perspektivi, novi tip poljoprivrednog radnika, ne smije zaostati u struci za industrijskim radnikom. Stoga i za poljoprivredu treba stvarati novog čovjeka, koji će jačom žestinom slomiti seosku stihiju i doprinijeti uspostavi poljoprivrede na razinu ostalih grana privrede.

Specijalizacija, racionalizacija, kao i intenzifikacija poljoprivredne proizvodnje na ekonomijama socijalističkog sektora, zatim podružtvovljenje poljoprivredne proizvodnje i pojedinih procesa proizvodnje ide uporedo sa racionalizacijom i smanjivanjem radne snage po jedinici proizvoda, ali ovo ujedno i neminovno traži kvalificiraniji i specijaliziraniji rad. Isto tako dogledna uža i šira kooperacija individualnih gospodarstva kroz poljoprivredne zadruge neostvarljiva je sa proizvođačima nazadnih shvaćanja i u pomanjkanju kvalificiranih radnika u poljoprivredi po specijalnosti.

Ove okolnosti nužno nalažu prići teorijskom i praktičnom obrazovanju kvalificiranog, kao i visokokvalificiranog kadra poljoprivrednih radnika u struci po zanimanju: ratar, vinogradar, voćar, stočar, povrtlar itd, kao i poljoprivrednih proizvođača. uopće.

Iako se za sistematsko školovanje u stručnim i specijaliziranim školama predpostavlja prednaobrazba osmogodišnjeg školovanja, ne samo s obzirom na potrebu po kadrovima, već i s obzirom na postojeći ali još nedoučeni kadar u proizvodnji, trebat će stoga za izvjesno — prelazno razdoblje učiniti izvjesna odstupanja i prići priučavanju starijeg i iskusnijeg kadra u kraćem vremenu, a pogotovo:

1) za kandidate sa naročitim iskustvom i pokazanim uspjesima u radu u proizvodnji, rok školovanja mogao bi se skratiti čak i na jednokratni-tromjesečni teorijski tečaj u toku zime, uz dopunu sa povremenim demonstracijama i vježbama u toku školovanja i u sezoni, za vrijeme vegetacije;

2) Za kandidate sa manjim iskustvima, ali uspješnim radom u proizvodnji, moglo bi se skratiti školovanje na tro i dvomjesečni tečaj u toku dviju mrtvih sezona, također uz povremene praktične demonstracije i vježbe u toku školovanja i sezoni u toku dvije vegetacije.

3) U treću kategoriju bi svrstali skoro redovne kandidate s kojima bi se započela teorijska nastava u jesen, time što bi u prvobitnoj sezoni nastava trajala u toku 4 mjeseca. Ova bi se dopunjavala

sa demonstracijama i vježbama na ekonomiji škole, kao i na ostalim poljoprivrednim objektima socijalističkog sektora.

Kasnije, u toku vegetacije a u jeku sezone održavala bi se isto tako po nekoliko dana nastava sa praktičnim vježbama na poljoprivrednim dobrima i ekonomijama socijalističkog sektora.

U drugoj godini teorijska nastava trajala bi 4 mjeseca, od mjeseca marta do konca jula, a u trećoj godini također 4 mjeseca u toku jeseni. Isto tako u toku sezone povremeno bi se također održavale praktične vježbe po unaprijed predviđenom planu, na ekonomijama i dobrima socijalističkog sektora.

U red ovih polaznika uz apsolvante osmogodišnjih škola mogli bi se uključiti i svršeni polaznici seoskih zadržno-poljoprivrednih škola koji su pokazali naročito interesovanje za struku;

4) U doglednoj perspektivi, nakon podružstvovljenja sredstava i procesa poljoprivredne proizvodnje kao i uspostavljenja uže kooperacije sa individualnim proizvođačima, po principu jednakog sudioništva zadrugara u proizvodnji, moglo bi slijediti normalno školovanje kadrova u redovnoj nastavi neprekidno u toku od najmanje dviju proizvodnih godina u specijalnim poljoprivrednim školama.

5) Više obrazovanje poljoprivrednih kadrova i napredovanje u struci za sticanje viših kvalifikacija, tj. visokokvalificiranog radnika, odnosno poljoprivrednog majstora povezano je daljnjim dopunskim obrazovanjem u struci kao i uspješnim radom u proizvodnji.

Za ovakvo doškolovanje dolaze u obzir kandidati koji žele steći teorijsko i praktično znanje na višem stepenu koji već imaju stručnu spremu i određeni radni staž od 6 godina u svojoj struci, kao kvalificirani radnici.

Produblivanjem stručnog znanja, visokokvalificirano radno osoblje biti će u stanju, da u struci svoje specijalnosti primjenjuju naučna i tehnička dostignuća i stalno doprinose praktičnom i unosnom rješavanju pitanja svoje specijalnosti.

Kako se namjerava prići osposobljavanju operativnog kadra u Istri

Prema predviđenom petogodišnjem akcionom programu razvitka poljoprivrede kotara Pule predstoji jača akcija na osposobljavanju operativnog kadra u poljoprivredi. Trebalo bi osposobiti nekoliko stotina traktorista, voćara, vinogradara, povrtlara, podrumara i stočara. Stoga se za područje Istre osniva Centralna škola učenika u poljoprivredi sa sjedištem u Pazinu.

U okviru škole formirat će se odsjeci za podučavanje vinogradara-voćara i ratara-stočara. Teorijska i praktična nastava trajati će 3 godine, time što će se svake godine održati 4 mjeseca teorijska nastava. Šest mjeseci u toku školske godine nakon teorijske nastave polaznici škole biti će zaposleni na praktičnim vježbama, kao i radom u proizvodnji na poljoprivrednim dobrima, odnosno zadržnim ekonomijama u grani odabrane specijalnosti.

Za vrijeme praktičnih vježbi i rada u proizvodnji polaznici škola bili bi pod stručnim nadzorom škole. Pod stručnim uputstvima vodili bi poseban dnevnik, koji će se redovito provjeravati. U jeku sezonskih radova pozivali bi se na kraće vrijeme u školu radi održavanja kontinuiteta teorijske nastave. U toku mjeseca novembra polagali bi zaključni ispit.

Redovni kandidati primati će se u školu od 15 do 18 godina, nakon što bi navršili osmogodišnje ili tome adekvatno školovanje. Slično učenicima u privredi i polaznici ove škole sklapati će ugovore sa upravom poljoprivrednih dobara, odnosno zadržnih ekonomija. Ovi će ih financirati, uputiti u školu i zaposliti u vlastitoj ekonomiji, povremeno već u toku školovanja, a nakon završetka školovanja biti će zaposleni kao stalni kvalificirani voćari, vinogradari, ratari, odnosno stočari sa odgovarajućom plaćom.

Pored toga predviđa se, da će škola postati ujedno i centar za doučavanje starijih radnika, koji su u proizvodnji, zatim organizirati će seminare i ispite, za zvanje kvalificiranih radnika i za starije radnike koji su djelomično ili potpuno stekli struku višegodišnjim radom u proizvodnji i priučavanjem u dotičnoj grani.

Isto tako kako je naprijed napomenuto predviđa se, da se apsolventima škole omogućuje i daljnje usavršavanje u struci u sticanju zvanja visokokvalificiranog radnika, odnosno poljoprivrednog majstora. Ovo će moći postići daljnjim priučavanjem i nakon položenih odgovarajućih ispita iz prakse i teorije potrebnih za sticanje tog zvanja.

Naročito upornim, talentiranim, apsolventima škole trebat će omogućiti i daljnje školovanje i usavršavanje u struci. I tom prilikom treba naročito istaći, da su uz dobar nastavni kadar potrebna i znatna materijalna sredstva za što bolje osposobljavanje takvih škola. U tome ne bi se smjelo škrtariti, slaba opremljenost škole oštro se suprotstavlja uvođenju suvremene nastave pogotovo u poljoprivrednim školama.

Za reorganizaciju i uređaj poljoprivredne škole u Pazinu predviđena su djelomična novčana sredstva iz kotarskog fonda za kadrove u privredi, kao i iz fonda za unapređenje poljoprivrede. Škola u Pazinu bi trebala započeti redovnom nastavom već u toku ove jeseni. Pošto je ovakav način školovanja za naše prilike neobičajan pothvat, uspjeh će ovisiti u prvom redu u koliko će uprave zadružnih organizacija, kao i poljoprivrednih dobara, te ostali kompetentni faktori pravovremeno uočiti efikasnost ove akcije i naročito poraditi za upis odgovarajućeg broja kandidata.

Naročito pomanjkanje u poljoprivrednim kadrovima osjeća se u našim zadrugama, koje u doglednoj budućnosti trebaju biti nosioci agrotehničke kulture i primjerni proizvođači. Stoga odgajivanje poljoprivrednih i zadružnih kadrova ne može biti odvojeno, već je to dio društvenog problema. Svijesni smo da se pitanje kadrova ne može riješiti u bliskoj budućnosti, stoga nas to obavezuje da se učini sve, što je u našoj zajedničkoj mogućnosti, da bi se oštrica tog problema ublažila.

U budućim poljoprivrednim školama treba školovati ljude koji će doista raditi u poljoprivredi, nakon što budu temeljito izučili svoj zanat. Uporedo s time treba misliti i na mogućnost doškolovanja radnika, koji su već ukopčeni u proizvodnji.

Mislimo da su konačno iskristalizirana dosadašnja, nažalost nagađanja o potrebi sistematskog uzdizanja kadrova i u poljoprivredi putem odgovarajućih poljoprivrednih škola. Neosporiv propust po tom problemu treba što prije otkloniti, kako bi se sa manje napora, a više uspjeha moglo prići uspješnom rješavanju postojećih zadataka u poljoprivredi.